60

S. D. N.

D. PAVLI

Diuina prouidentia Papæ Quinti.

CONSTITVTIO

De Magiſtris Linguarum Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ à Regularibus in ſuis ſtudijs habendis.

R O M AE,

Ex Typographia Cameræ Apoſtolicæ.

M. D C X.

PAVLVS EPISCOPVS
Seruus ſeruorum DEI.

AD perpetuam rei memoriam. Apoſtolicæ ſeruitutis onere, infirmitati noſtræ à Domino, inſcrutabili conſilio eius, impoſito, aſſiduè admonemur, ſapientibus, & inſipientibus conſtitutos nos eſſe debitores; vt ſcilicet per miniſterium noſtri Apoſtolatus, qui ſapiunt, quod Sanctus docet Bernardus, non deſipiant, qui non ſapiunt, ſapiant, & qui deſipuerunt reſipiſcant: quibus verbis inſtrui nos ſatis perſpicimus, vt fideles in fide, & charitate conſeruare, infideles ab infidelitatis tenebris educere, & hæreticos, ac peccatores à peruerſitate erroris, ac ſeruitute peccati liberare aſpirante gratia DEI, à quo omnis ſapientia, paſtorali ſollicitudine procuremus. Cum verò præceptum Domini lucidũ illuminet oculos, ac teſtimonium eius fidele ſapientiam præſtet paruulis, omni vigilantia procurare debemus, vt Prædicatores, & Doctores verbi DEI ad opus DEI operandum inſtructi reddantur in dies magis, & partes ſuas, quantum cum Domino fieri poteſt, ad gloriam eius, & vtilitatem animarum quotidie meliùs, & feliciùs adimpleant. Cui rei plurimùm conducere ſatis conſtat Linguarum cognitionem, Hebraicæ præſertim, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ: hæc enim conuerſione Infidelium opportuniſſima eſſe dignoſcitur, quando magna eorum pars aut Arabicè loquitur, aut intelligit: ac ſi vnquam reliquarum trium Linguarum notitia in Eccleſia DEI vtilis fuit, diebus noſtris profectò vtiliſſima eſt: hoſtis enim humani generis Linguarum ſcientia, ſingulari dono DEI hominibus tradita, ad ipſius Largitoris contumeliã, & fidei ſuæ Catholicæ detrimentum, nunc vt cum maximè abutitur. Quamobrem fe. rec. Clementis Papæ V. Prædeceſſoris noſtri, quantum conditio temporis patitur, veſtigijs inſiſtentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, maturaq; deliberatione noſtris, deq; Apoſtolicæ, nobis attributæ poteſtatis, plenitudine, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione ſancimus, ſtatuimus, & ordinamus, vt in cuiuſcunque Ordinis, & Inſtituti Regularium, tàm mendicantium, quàm non mendicantium, etiam quomodolibet exemptorum, & Apoſtolicæ Sedi immediatè ſubiectorum, ſtudijs omnibus trium Linguarum huiuſmodi, Hebraicæ videlicet, Græcæ, & Latinæ, in maioribus verò, ac celebrioribus etiam Arabicæ Doctores, Regulares quidem, & eiuſdem Ordinis, ſi in illo harum Linguarum ſufficientem notitiam habentes ſint, ſin minus, ſeculares, aut alterius Ordinis Regulares, qui illas actu, & diligenter doceant, habeantur, ſi ſtudia in Vrbibus, & locis exiſtunt, vbi Linguarum prædictarum peritos conducendi facultas eſt: ſtudijs verò Locorum, vbi huiuſmodi Doctores deſunt, cum primùm in alijs ſtudijs vbi Linguæ huiuſmodi docebuntur, Scholares tantùm profecerint, vt docendis alijs idonei ſint, de iiſdem Scholaribus prouideatur. Quod, vt citiùs, & faciliùs fieri poſſit, & ſperati fructus ex Linguarum huiuſmodi ſtudio appareant, omnibus, & ſingulis Regularium Superioribus ſub indignationis noſtræ pœna eadem auctoritate, tenore præſentium præcipimus, & mandamus, & ſi ipſi negligentes fuerint, eorumdem ordinum Regularium apud

Nos,

Nos, & Sedem Apoſtolicam Protectoribus iniungimus, eorum conſcientias deſuper onerantes, vt omni cura, & ſollicitudine quanto citius prouideant, vt Scholæ Linguarum huiuſmodi quamprimùm inſtituantur, ac Doctores prædicti deputentur, earumdemq; Linguarum Lectionibus Scholares aſſignentur, qui illis ſedulam, & aſſiduam operam nauent. Hi verò Scholares vt alacriùs huic ſtudio incumbant, volumus, & decernimus, vt in promotione ad Doctoratus gradus, & ad alios ſui ordinis honores illi, ceteris paribus, præferantur, qui in cognitione trium ſaltem Linguarum prædictarum profecerint, ita, vt ad illas docendas apti ſint. Non obſtan. Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, quibuſuis Vniuerſitatibus, illarumq; Rectoribus, ac Ordinibus prædictis, & illorum Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in ſpecie, ac aliàs in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus, & ſingulis eorum omnium, & ſingulorum tenores præſentibus pro plenè, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, ceterisq; contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum Sanctionis, ſtatuti, ordinationis, præcepti, mandati, iniunctionis, onerationis, voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum pridie Kal. Auguſti, anno Incarnationis Dominicæ M.DC.X. Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

M. Card. Nazarenus Prodat.

S. Cobellutius.

S. de Vrſinis.

Regiſtrata apud Scipionem Secretarium.

Anno à Natiuitate D. N. Ieſu Chriſti 1610. Indict. 8. Pontif. S.D.N.D. Pauli diuina prouidentia Papæ Quinti Anno eius Sexto, die verò 28. menſis Septembris, retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & public. fuerunt ad valuas Cam. Apoſt. & in Acie Campi Floræ per nos Bernabeum Politum, & Brandimartem Latinum S. D. N. Papæ Curſores, &c.

Virginius de Virginijs Mag. Curſ.